

desenvolupada: *molsallut* que el *Dag.* anota a Perpinyà com a sinònim de *molsut*. I en efecte així el trobem algunes vegades en Saisset, que usa el mot, tant amb aplicació a la fruita com a les carns animals i humanes: «al cim d'un gros espinàs, / tres o quatre pi-nyocs de môres / *molselluds* i ben madures / ---» (*Catal. d. R.*, 127); més sovint, amb la reducció de *-ols-* a *-oss-* a la manera occitana (ja hem vist *Gorg de la Mossa* a Molig), en aquest cas tendència ajudada per la dissimilació davant l'altra lateral. Els editors no sempre han tingut cura d'escriure-ho amb la *-ss-* sorda que li correspon; així l'edició princeps en l'opuscle *Lligiu!* (any 1900, p. 7) porta en aquella horripilant ortografia, *moussalluda* en el passatge en què el llop enveja el gos tan gras i «reblat»: «quina esquena tan *mossalluda!* / Com ets reblat, com ets lluent: / quin cuixal! Quina barbolera!»; la barbàrie gràfica de l'edició original ha desaparegut en l'edició de *Catal. d. R.* per Marty (p. 23), però en canvi aquest no ha imprès fidelment la *-ss-* que figurava en l'ed. original, única compatible amb la variant més conservada *molsellut*; i això mateix fa l'ed. Marty en un altre passatge: «trapi una minyoneta / *mossalluda* i ben guapeta / a cavall d'un burriquet» (p. 74).

Retroblem aquesta mateixa paraula en altres fonts rosselloneses: Carles Grandó glossa: «*mosollut*: carnós, *molsut*» (en la *Miscellània Fabra*, p. 196, on hi ha l'acostumada assimilació *o-e-ú > o-o-ú*). I fins en bells passatges de JSebPons (on no he vist les eds. originals): «LA NIT ROSSELLONESA: --- La Joana és la mo-rena i té al llavi un clavell: / és una *mosselluda* i una alegre minyona; / la Maria és la fina, i baixa su'l cla-tell / la blanca netadat de sa cofa rodona» (v. 18); «OLIUS I VIOLES: / --- / La colla desplega a terra un borraç; / oliva granada, a terra cauràs, / i la *mose-lluda*, i la sequellina: / que us va arreplegant una ro-sa nina» (v. 19).

Esmolsar. Emmolsar (veg. supra, i ex. de Ruyra en *AlcM*); + *desemmolsar* la falç, que he explicat detinguda-ment en la nota 2 de l'article *FALÇ*, i que trobem en un romanç històric referent als fets revolucionaris dels segles passats, sembla el XVII, on els segadors deslliuren violentament uns presos que un noble botifler ha empresonat i vol executar, però el poble assalta la torre i lleva el cap al traïdor amb un «bon cop de falç»: «LOS GARBERS --- Josep, si no mous las camas, -ton germà no 'l veuràs més! - / --- / Ya 'n dese<m>-*molsan* las faussas - se'n van casa 'l Cavallé ---» (recollit a Vic per a MilàF, *Romilo.*, 108.20).²

+ *Mos* 'espècie de molsa': en el Pas de Collegats,³⁰ l'«Argenteria»: «A l'hivern, el gebre encisa el moixal i els degotalls s'allarguen en platejades formes, gairebé de dalt a baix del mur: allí veuríeu les mústiques llianes com formen preses del glaç, corones --- de rica pederria; el *mos* pansit apar una cota de malla o bé un dossier de tissú, d'argent, que mostra en relleu armes i joies, canelobres i llances i espases ---»; després l'heroï es fica imprudentment en l'avenc o immensa caverna que s'entreveu sota aquelles penyes, i s'hi perd en aquelles profunditats tenebroses, a desgrat d'una⁶⁰

antorxa que hi ha improvisat i va «pujant i baixant pels relleixos de les roques, a través de cambres solades d'un *mos* estrany, habitades per insectes orbs ---», Coromines (*Pigmalió*, pròleg I, p. 12, i II; *O. C.*, 110b28, 111a34).

Aquesta paraula m'era i m'és desconeguda, i ja l'havia oblidada, amb tot i que ell em feia llegir els seus originals, i amb llapis, corregir-hi l'ortografia i fer-li alguna observació de lèxic o d'estil (llavors jo era ultra-purista), que sovint descartava o no hi responia. Jo ho tenia ben oblidat fins que vaig publicar les *O. C.*, ara fa nou anys, i confrontant amb l'original autògraf, vaig veure que el mot es repetia en lletra claríssima, i que en el marge ell havia esborrat amb goma un interrogant que jo hi havia posat: estava, doncs, segur d'aquest mot desconegut, que certament havia d'haver sentit de gent popular; vaig anar recordant que m'havia semblat estrany: en aquells anys ell i jo estàvem en freqüents viatges i no recordo si li vaig tornar a cridar l'atenció; com que era el seu costum preparar-se per a les obres visitant el país, i demanant pertot a la gent de la terra, recordant que llavors hagué de fer un parell d'anades al Pallars per les empreses d'Emili Riu que ell assessorava jurídicament i aconsellava, he de creure que es féu explicar les coses de l'Argenteria i Collegats per homes de Gerri o de la rodalia, i és probable que hi collís el mot. Aquí tindriem, doncs, una curiosa variant sense *-l-* a la manera del ross. *mossellut*, *Gorg de la Mossa*, i de l'aranès *músa*, però masculina.

¹ Aquest MUSSULA potser està representat en aquesta zona bearnesa que fa el paper ja subratllat. El nom del *Bois de Mourle* a l'Est del Bearn (Basses-Pyr. a la ratlla de Bigorra, commune de Montaut), segons el *Dict. Top.* de P. Raymond s'anomena *lo loc de Mosla* en el S. XIV, i apareix escrit *lo bosc de Moslaa*, l'any 1429, on sembla tractar-se d'un col·lectiu en *-ARE*: això i el ser un bosc ens fa pensar en la molsa; i en aqueixa boscúria neix *La Mouscle*, ruisseau que desemboca en el Gave de Pau, anomenat *La Mosle* any 1501, *La Moscla* 1535, *la Moscle* 1580. Podem interpretar que *-ss-l-* per una banda acabà sonoritzant-se, d'on el pas de *sl* a *rl*, i d'altra part resistint-s'hi la surditat de la *-ss-* doble, en vingué, més cap a la terra baixa, l'epèntesi *skl* (cf. *INSULA > Isclo, Ischia, ASSULA > ascla*). És clar que una flor no fa estiu, i un nom propi sempre deixa un marge de dubte; i aquí hi ha una alternativa ben possible: el basc *muskil* «vástago», d'on el col·lectiu basc-fr. *Muskuldi*. — ² *Les faussas* = 'les falçs'. El segador, per no ferir-se distretament amb el viu tallant, l'embolca amb alguna herba — molsa o el que sigui — quan la porta pel món: aquí es disposa a usar-la per segar una vida. No val res la suggerència que fa algú que potser es tracti d'un negatiu de *es-mussar*. S'hi oposen la *-m-* i no *-sm-*, la *-o-* i no *-u-*, la *-l-*, i tota la situació: una colla de revoltats en la perillosa aventura d'assaltar i matar un enemic potent, çs'hauria recordat llavors de dur les falçs es-mussades a cal ferrer perquè els doni un *llòssol*?